

Fornavne på Tåsinge 1646-1891

af Albert Mohr Lolk

Navngivning har altid været et problem for forældre, når et nyt medlem af familien så dagens lys. Der har undertiden stået strid om det »rette« navn, selvom der skulle ske opkald efter bedste- eller oldeforældre, ikke mindst når piger skulle have navn efter mandlige aner. Således er navne som Henningine, Mogensine og Diderikke opstået (se bemærkninger allersidst).

Har man i dag store vanskeligheder med forslag til navne, er der hjælp at hente i f. eks: »Hvad skal barnet hedde?«.

For at få grundlag for en undersøgelse af

forhold omkring fornavne i gamle dage på Tåsinge har det været nødvendigt at samle alle fødte og navngivne børn fra 1646-1891 i registre ordnet efter børnenes fornavne. Denne undersøgelse - findes i min bog: »Tåsinge. Fornavne 1646-1891« - kom til at omfatte 18.849 børns navne. For at få et indtryk af en sådan masse er de 15 hyppigste drenge- og pigenavne udvalgt, omfattende op til 90 % af børnene.

Der er lavet »Top 15« lister for hvert sogn.

Til belysning tages et eksempel: Skema for Bregninge sogn 1813-1891:

»Top 15« Bregninge sogn 1813-1891 = 78 år (fødte)
Fornavne

Nr.	navn	antal navne				ialt	navn	antal navne				ialt	
		1	2	3	4			1	2	3	4		
1	Hans	137	139	32	7	315	Anne	86	230	48	3	367	
2	Niels	102	88	7	-	197	Maren	88	38	8	-	134	
3	Rasmus	116	55	8	-	179	Karen	64	53	6	-	123	
4	C/Karl	21	98	17	6	142	Marie	19	77	15	1	112	
5	Anders	83	38	3	-	124	Johanne	25	50	11	1	87	
6	Peder	67	53	3	-	123	Hansine	14	41	4	3	62	
7	Lars/Lauritz	61	40	4	-	105	C/Karoline	28	26	4	-	58	
8	Jens	44	44	5	-	93	Laura	11	28	11	1	51	
9	C/Kristian	46	28	15	-	89	Rasmine	15	27	3	-	45	
10	Chr/Kristen	51	16	2	-	69	Kirsten	36	6	-	-	42	
11	Jacob	28	15	4	-	47	Sophie	6	22	7	-	35	
12	Frederik	7	28	5	1	41	C/Kristiane	18	12	3	-	33	
13	Jørgen	22	14	4	-	40	C/Kristine	17	13	3	-	33	
14	Johan	1	25	6	-	32	Ingeborg	6	17	6	-	29	
15	Søren	10	10	2	-	22	Bodil	9	7	2	-	18	
		796	691	117	14	1618			442	647	131	9	1229
af 2079		38%	33%	6%	1%	78%	af 2037		22%	32%	6%	0%	60%
Total 9600							Total 9249		Ialt 18849 navne				

En gennemgang af skemaets 1. linje for Hans og Anne vil være tilstrækkelig for at forstå undersøgelsens art.

137 drenge er døbt Hans og ikke mere.

139 drenge har to fornavne eks:

Hans Christian

Hans Jacob

Hans Peder

32 drenge har tre fornavne eks:

Hans Christian Arnold

Hans Marius Kristian

Hans Thorvald Georg

7 drenge har fire fornavne eks:

Hans Rasmus Karl August

Hans Rudolf Kristian Dyhr

315 drenge bærer Hans som 1. fornavn.

86 piger er døbt Anne (Ane og Anna incl.) og ikke mere.

230 piger har to fornavne eks:

Anne Margrethe

Anne Marie

Anne Sofie

48 piger har tre fornavne eks.

Ane Kirstine Hansine

Ane Laurine Sofie

Ane Marie Jacobine

3 piger har fire fornavne eks:

Ane Marie Kamilla Margrethe

367 piger bærer Anne som 1. fornavn.

Disse to: Hans og Anne er så hyppige, at de gennem alle undersøgelserne holder plads nr. 1. gennem ca. 250 år.

For også at vise tiden efter 1891 er det hele i forkortet form samlet i følgende skema:

Afsluttende sammendrag

De 15 hyppigst forekommende fornavne

Tåsinge 1646-1891				Danmark 1970-1980	
Nr. drenge	ialt	piger	ialt	drenge	piger
1 Hans	1641	Anne	2142	Thomas	Mette
2 Rasmus	1249	Maren	1387	Michael	Rikke
3 Niels	873	Karen	1323	Jesper	Christina
4 Peder	776	Kirsten	652	Lars	Tina
5 Anders	758	Bodil	393	Claus	Maria
6 Jens	629	Johanne	352	Henrik	Heidi
7 Lars	514	Margrethe	207	Brian	Trine
8 Christen	507	Gertrud	139	Morten	Anne
9 Jørgen	267	Marie	122	Peter	Marlene
10 Jacob	225	Hansine	109	Søren	Dorthe
11 Carl	210	Mette	104	Martin	Pernille
12 Christian	179	Birthe	103	Kim	Tine
13 Morten	158	Sophie	94	Jan	Anja
14 Erik	59	Ellen	84	Jacob	Susanne
15 Frederik	57	Rasmine	76	Carsten	Camilla
	<u>8102</u>		<u>7287</u>	Kilde: Søndergaard: »Danske fornavne« Popularitet, betydning, oprindelse, s. 36 I min bog s. 41.	

Kilde: Side 39, 40, 59, 70, 90, 105 og 156

Skemaet skal forstås således, at Hans forekommer 1.641 gange i gruppen 8.102 = 20 %.

Anne forekommer 2.142 gange i gruppen 7.287 = 29 %.

Vi lægger mærke til, at der ikke er den store ændring i navnene indtil 1891.

Men foretager vi en sammenligning med tiden 1970-1980, der gælder hele Danmark og har »Civil Person Registeret« som fundament, opdager vi en slående ændring.

Hans er helt væk, og Anne er rykket ned midt i flokken.

Skemaet fortæller, at der af drengene er forsvundet: Hans - Rasmus - Niels - Anders - Jens - Christen - Jørgen - Carl - Christian - Erik og Frederik.

Blandt pigerne er forsvundet: Maren - Karen - Kirsten - Bodil - Johanne - Margrethe - Gertrud - Hansine - Birthe - Sophie - Ellen og Rasmine.

Tilbage er blevet af:

Drengene: Peder - Lars - Jacob og Morten.

Pigerne: Anne - Mette og Marie.

De nye, der i de mellemliggende år 1892-1980 er væltet ind, er af:

Drengene: Thomas - Michael - Jesper - Claus - Henrik - Brian - Søren - Martin - Kim - Jan og Carsten.

Piger: Rikke - Christina - Tina - Heidi - Trine - Marlene - Dorte - Pernille - Tine - Anja - Susanne og Camilla.

Bibelske navne

Ser vi bort fra de almindelige, gamle danske fornavne som Andreas - Jacob - Johannes - Peder og Simon samt Anna - Elisabeth - Marie og Martha, der antagelig er valgt af familiemæssige grunde, er der en rest, som i tiden 1646-1891 kan være valgt af religiøse. Det anførte antal gange forekommer der af mandkøn:

Abraham 1 - Adam 1 - Balthasar 1 - Daniel 1 - David 2 - Elias 1 - Jeremias 1 - Josef 3 - Lucas 1 - Marcus 6 - Michael 1 - Salomon 3 - Simon Peder 1 - Thomas 9 - Zakarias 1, ialt 33.

Af kvindeskøn: Anna Magdalene 1 - Barbara 4 - Magdalene 3 - Marie Elisabeth 1 - Martha Elisabeth 1 - Martha Marie 3 - Sara 2, ialt 15.

33 drenge udgør af 9.600 kun 1/3 %.

15 piger udgør af 9.249 kun 1/6 %.

Af dette må vi kunne læse, at Tåsinge ikke udgør et så religiøst område, at det sætter præg på navngivningen.

Pigenavne med basis i drengenavne

Abelone - Apelone - Abel er også brugt som pigenavn - Adolfine - Albrechtine - Andrea af Andreas - Alexandre af Alexander - Andersine - Andreasine - Antonia af Antonius - Augusta - Bartoline - Benedicte - Berhardine - Berteline - Brandtine - Carlsine - Christiane - Claudine af Claudius - Clausine - Danieline - Diderikke - Edvardine - Einardine - Emilie - Eugenia - Eriksgine - Felixine - Ferdinandine - Frantzine - Frederikke - Georgine - Gregarsine - Haralda - Hermandine - Hjørslvine - Herlufine - Hansine - Henningine - Henrica - Jacoba - Jacobe - Jacobine - Jacobsine - Jensine - Josefine - Jørgine af Jørgen - Konradine - Laurine fra Laurs - Lauritsia - Madsine - Markusine - Martine - Mikkeline - Mikkelline - Mogensine - Nicoline af Nicolaus - Nielsine - Nielsmine - Pederine - Pedersine - Perine - Petrosine - Petra af Peter - Poulina - Rasmine af Rasmus - Simona - Simonia - Simonie - Simonine - Sørine af Søren - Søvrine af Søvren - Thomasine - Valentine - Viktoria - Vilhelmine - Villiamine.

I den lange række af navne skal nævnes det eneste pigenavn: Benanna.

Her slutter min præsentation af fornavne på Tåsinge gennem tiderne. Eftersom jeg ikke har nutidigt materiale fra Tåsinge, har jeg måttet gøre brug af den omtalte publikation for Danmark i håb om, at den er dækkende, hvilket der er god grund til at tro, så godt som vi i dag kommunikerer.